

การกำหนดเขตท้องที่เพื่อการอนุญาตหรืออนุญาตให้ตั้งสถานบริการ (Zoning) โดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย กรณีศึกษาเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร

วันที่รับบทความ: 26 กรกฎาคม 2567
วันแก้ไขบทความ: 21 สิงหาคม 2567
วันตอบรับบทความ: 31 สิงหาคม 2567

กวิสราภัทร แซ่ตั้ง¹

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ผู้ศึกษามีวัตถุประสงค์ (1) เพื่อศึกษาการกำหนดเขตท้องที่เพื่อการอนุญาตหรืออนุญาตให้ตั้งสถานบริการ (Zoning) โดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยกรณีศึกษาเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร (2) เพื่อวิเคราะห์ทิศทางและแนวโน้มของการเปลี่ยนแปลงของสถานบริการในเขตกรุงเทพมหานคร และ (3) เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดเขตท้องที่เพื่อการอนุญาตหรืออนุญาตให้ตั้งสถานบริการ (Zoning) โดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย กรณีศึกษาเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ ผู้ประกอบการสถานบริการ (Zoning) เขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร จำนวน 5 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสัมภาษณ์ การวิเคราะห์เชิงเนื้อหาด้วยการบรรยายผลการศึกษาพบว่า (1) การกำหนดเขตท้องที่เพื่อการอนุญาตหรืออนุญาตให้ตั้งสถานบริการ (Zoning) พบว่า การปฏิบัติตามกฎหมาย เป็นสิ่งสำคัญในการพัฒนาธุรกิจในพื้นที่ เช่น ช่วยแยกแยะประเภทธุรกิจและกลุ่มลูกค้าอย่างชัดเจน เพิ่มความเชื่อถือในตลาดและสร้างความสุขให้กับชุมชน (2) ทิศทางและแนวโน้มของการเปลี่ยนแปลง พบว่า การปรับตัวเน้นประสบการณ์พิเศษและเทคโนโลยี เช่น ดนตรีสด และการสั่งอาหารออนไลน์ เน้นสุขภาพและความปลอดภัย เจ้าของธุรกิจใส่ใจเรื่องเทรนด์และกลยุทธ์ดิจิทัล เพื่อดึงดูดลูกค้าและปรับรูปแบบธุรกิจให้ตรงกับความต้องการของลูกค้า บริหารจัดการและปฏิบัติตามกฎหมายเพิ่มความสำเร็จให้กับธุรกิจอีกด้วย และ (3) แนวทางในการกำหนดเขตท้องที่เพื่อการอนุญาตหรืออนุญาต พบว่า การเน้นเรื่องหลักโดยการยกตัวอย่างเพื่อให้เข้าใจง่าย เช่น ในกรุงเทพมหานคร เน้นสถาบันเชิงเหมาะสมสำหรับครอบครัว และกำหนดเงื่อนไขการดำเนินธุรกิจเพื่อความเหมาะสมและปลอดภัย รวมถึงการสนับสนุนกิจกรรมสำหรับวัยรุ่น เพื่อสร้างพื้นที่ปลอดภัยและเหมาะสมในการใช้งาน

คำสำคัญ: การกำหนดเขตท้องที่; สถานบริการ; กระทรวงมหาดไทย

ประเภทบทความ: บทความวิจัย

¹ นักศึกษาหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารรัฐกิจและกฎหมาย คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง
ผู้รับผิดชอบบทความ : kawisaraput.s@ru.ac.th

**Determination of local areas for granting permission or refraining from granting
permission to set up service establishments (Zoning)
by the Minister of the Interior. Case study of Bangkok**

Received: 26 July 2024

Revised: 21 August 2024

Accepted: 31 August 2024

Kawisaraphat Seateng ¹

Abstract

In this study, the researcher has the purpose to; (1) inspect the designation of the areas for administration of the zone to control the service establishments (Zoning) by the Ministry of Interior in the Bangkok area (2) examine the direction and trend for changes in service locations in Bangkok and (3) to serve as a guideline in designation of local areas for permission or restriction for setting up service establishments (Zoning) by the Minister of the Interior. The sample group used in this study was 5 service establishment operators (Zoning) in the Bangkok areas. The instrument used was an interview form with content analysis. The research found that (1) complying with the law and regulations is the key factor for business development in the area, helping separation of business types and customer groups clearly and boosting trust in the market and bringing happiness to the community. (2) Direction and trend of changes: found that adaptation by emphasizing special experience such as technologies, live music, online food order, emphasizing on health and safety, care about digital trends and strategies. These could attract customers and adjust the business model to meet customer needs and increase business success as well. and (3) the designation of the areas for permission or restriction: found that emphasis should be put on the main issues, with explanations for easy understanding, such as emphasizing family-friendly entertainment venues in villages, and setting business rules for appropriateness and safety and promoting activities for teens to increase safe and appropriate areas.

Keywords: local area designation; service establishments; Ministry of Interior

Article type: Research article

¹ Master of Political Science program students Department of Public Administration and Law, Faculty of Political Science, Ramkhamhaeng University.

Corresponding author Email : kawisaraput.s@ru.ac.th

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

กรุงเทพมหานครเป็นเมืองหลวงที่มีประชากรมากที่สุดของประเทศไทย ปี พ.ศ. 2566 มีประชากรจำนวน 5,471,588 คน (สำนักทะเบียนกลาง, 2567) เป็นศูนย์กลางการปกครอง การศึกษา การคมนาคมขนส่ง การเงินการธนาคาร การพาณิชย์การสื่อสารและแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญของประเทศ ดังนั้นกรุงเทพมหานครจึงมีนักท่องเที่ยวมาเยี่ยมเยือนทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศจำนวนมาก โดยมีจำนวนนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศจำนวน 39.91 ล้านคน (กรุงเทพธุรกิจ, 2567) ซึ่งก่อให้เกิดผลดีต่อเศรษฐกิจของกรุงเทพมหานคร ธุรกิจสถานบริการก็เป็นส่วนหนึ่งที่กรุงเทพมหานครสามารถใช้ในการดำเนินนโยบายเชิงรุกด้านการท่องเที่ยวเพื่อเพิ่มศักยภาพในทางเศรษฐกิจได้

การค้นหาคำค้นความบันเทิงเป็นส่วนหนึ่งของการดำเนินชีวิตที่มนุษย์มีมาตั้งแต่อดีตโบราณ แต่ในยุคปัจจุบันนี้ การแสวงหาคำค้นความบันเทิงกลับมามีความหมายอย่างสำคัญมากขึ้น เนื่องจากการดำเนินชีวิตที่เต็มไปด้วยความเร่งรีบและการแข่งขันกับเวลา ทำให้เกิดความเครียดและภาวะตึงเครียดในชีวิตประจำวันของผู้คนได้ ดังนั้น การพักผ่อนและผ่อนคลายความตึงเครียดจึงกลายเป็นเรื่องจำเป็น แม้ว่าการทำเช่นนี้อาจจะต้องใช้เงินสำหรับการจ่ายค่าบริการความบันเทิง ซึ่งเป็นที่มาของธุรกิจสถานบันเทิงในรูปแบบต่างๆ เช่น ผับ เชน บาร์ คาราโอเกะ ร้านอาหารที่มีการแสดง หรือโรงภาพยนตร์ เพื่อให้ผู้คนมีทางเลือกในกิจกรรมการพักผ่อนและการสนุกสนาน ในขณะเดียวกัน สถานบริการเหล่านี้ยังเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญของประเทศไทย ที่มีผลต่อการเข้ามาใช้บริการของนักท่องเที่ยวทั้งภายในและภายนอกประเทศ ทำให้เกิดรายได้ให้กับประเทศอย่างมาก และช่วยสร้างงานและรายได้ให้กับประชาชนในภาคบริการอีกด้วย อย่างไรก็ตาม สถานการณ์โรคระบาด COVID-19 ทำให้ธุรกิจสถานบันเทิงได้รับความผลกระทบอย่างมาก เนื่องจากมีการจำกัดและปิดกั้นกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อควบคุมการแพร่ระบาดของโรค ซึ่งส่งผลต่อรายได้ของธุรกิจและการท่องเที่ยวอย่างร้ายแรง มีสถานที่บางแห่งต้องปิดกิจการไป และรายได้ของนักท่องเที่ยวลดลงอย่างมีนัยสำคัญ อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเป็นตัวเครื่องที่สำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจ โดยเฉพาะในด้านการท่องเที่ยวแบบบันเทิง แต่จากการผ่อนคลายมากขึ้นของสถานการณ์ รวมถึงการพิจารณาในการเปิดกิจการในสถานบันเทิง ผู้ประกอบการและผู้ที่เกี่ยวข้องกำลังพยายามให้สถานการณ์ดีขึ้นไปในทางที่ดีขึ้น โดยเน้นไปที่การบริหารจัดการท่องเที่ยวให้เป็นไปตามสภาพการณ์ปัจจุบัน ทำให้เศรษฐกิจมีการฟื้นตัวขึ้นอย่างรวดเร็ว และนี่ไม่ใช่เพียงแค่การท่องเที่ยวในเวลากลางวันเท่านั้น แต่การท่องเที่ยวในเวลากลางคืนก็มีความสำคัญเช่นกัน ซึ่งมีผู้เกี่ยวข้องจำนวนมาก รวมถึงนักท่องเที่ยว นักดนตรี และลูกจ้างในธุรกิจนี้ โดยรายงานต่าง ๆ ได้ประเมินว่า หากภาคธุรกิจกลางคืนเปิดเต็มที่อีกครั้ง จะช่วยกระตุ้นเศรษฐกิจและเพิ่มรายได้ให้กับหลายล้านคนอีกด้วย ดังนั้น การพิจารณาในการเปิดสถานบันเทิงในเวลากลางคืนจึงมีความสำคัญอย่างมากในการส่งเสริมเศรษฐกิจให้ก้าวหน้าต่อไป (คณะกรรมการวิสามัญพิจารณาการศึกษาการเปิดสถานบันเทิงครบวงจร, 2567)

ศูนย์สำรวจความคิดเห็น “นิด้าโพล” สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ (นิด้า) ได้เปิดเผยผลสำรวจความคิดเห็นของประชาชนต่อนโยบาย “ปิดผับตี 4” ที่กลับมาเป็นประเด็นถกเถียงอีกครั้ง โดยผลสำรวจสะท้อนให้เห็นถึงมุมมองที่หลากหลาย ทั้งในแง่ของความเหมาะสมกับเวลาปิดสถานบันเทิง ผลกระทบต่อ

เศรษฐกิจ การท่องเที่ยว และความปลอดภัย ประชาชนส่วนใหญ่ (41.76 เปอร์เซ็นต์) มองว่า ปิดดี 2 เหมาะสมแล้ว เหตุผลหลักคือ เป็นเวลาที่ไม่ดีจนเกินไป ไม่รบกวนเวลาพักผ่อนของผู้อาศัยในละแวกใกล้เคียง สะท้อนให้เห็นถึงความกังวลด้านเสียงรบกวนและผลกระทบต่อคุณภาพชีวิต อย่างไรก็ตาม ยังมีประชาชนอีกจำนวนหนึ่ง 23.66 เปอร์เซ็นต์ สนับสนุนให้ปิดดี 4 เฉพาะเมืองท่องเที่ยวอดนียม มุ่งหวังกระตุ้นเศรษฐกิจและดึงดูดนักท่องเที่ยว 17.56 เปอร์เซ็นต์ สนับสนุนให้ปิดดี 4 ทั่วประเทศ มองว่าควรมีมาตรฐานเดียวกัน และเป็นการเพิ่มโอกาสทางธุรกิจ 8.32 เปอร์เซ็นต์ เสนอให้ปิดก่อนดี 2 กังวลเรื่องอุบัติเหตุและปัญหาอาชญากรรม 4.35 เปอร์เซ็นต์ คัดค้านสถานบันเทิงยามค่ำคืน มองว่าส่งผลต่อการพักผ่อนของประชาชน สำหรับผู้ที่เคยไปเที่ยวสถานบันเทิง 36.49 เปอร์เซ็นต์ สนับสนุนให้ปิดดี 2 เหมาะสม 30.29 เปอร์เซ็นต์ สนับสนุนให้ปิดดี 4 เฉพาะเมืองท่องเที่ยวอดนียม 25.13 เปอร์เซ็นต์ สนับสนุนให้ปิดดี 4 ทั่วประเทศ สะท้อนให้เห็นถึงความชอบส่วนตัวและรูปแบบการใช้ชีวิต ด้านความมั่นใจต่อการขยายเวลาปิดสถานบันเทิง ประชาชนส่วนใหญ่ (54.43 เปอร์เซ็นต์) มองว่า ไม่ค่อย/ไม่มั่นใจว่าจะช่วยสร้างรายได้จากการท่องเที่ยว ผู้ที่เคยไปเที่ยวสถานบันเทิง 33.733 เปอร์เซ็นต์ ค่อนข้างมั่นใจ 27.20 เปอร์เซ็นต์ ไม่ค่อยมั่นใจ ผู้ที่ไม่เคยไปเที่ยวสถานบันเทิง 32.92 เปอร์เซ็นต์ ไม่มั่นใจเลย 28.12 เปอร์เซ็นต์ ไม่ค่อยมั่นใจ สะท้อนให้เห็นถึงความกังวลต่อประสิทธิภาพของนโยบาย ในส่วนของการตั้งด่านตรวจมาแล้วขับ ประชาชนส่วนใหญ่ (46.41 เปอร์เซ็นต์) มองว่า จำนวนด่านปัจจุบันเหมาะสม ผู้ที่เคยไปเที่ยวสถานบันเทิง 48.54 เปอร์เซ็นต์ มองว่า จำนวนด่านปัจจุบันเหมาะสม 34.60 เปอร์เซ็นต์ สนับสนุนให้เพิ่มจำนวนด่าน ผู้ที่ไม่เคยไปเที่ยวสถานบันเทิง 44.72 เปอร์เซ็นต์ มองว่า จำนวนด่านปัจจุบันเหมาะสม 40.74 เปอร์เซ็นต์ สนับสนุนให้เพิ่มจำนวนด่าน สะท้อนให้เห็นถึงความกังวลต่อปัญหาเมาแล้วขับ จากผลสำรวจนี้ แสดงให้เห็นว่า ประชาชนส่วนใหญ่ยังมีความกังวลเกี่ยวกับผลกระทบของนโยบาย “ปิดผับดี 4” ต่อวิถีชีวิตและความปลอดภัย นโยบาย “ปิดผับดี 4” นั้น เป็นนโยบายที่มีทั้งข้อดีและข้อเสีย จำเป็นต้องมีการพิจารณาอย่างรอบคอบและฟังเสียงประชาชนก่อนตัดสินใจ (กรุงเทพมหานคร, 2567)

การขยายเวลาเปิดสถานบันเทิงถึง 04.00 น. เพื่อรองรับการท่องเที่ยวและกระตุ้นเศรษฐกิจของประเทศมีผลกระทบที่ต้องพิจารณาอย่างละเอียดและมีมาตรการควบคุมดูแลเพื่อป้องกันปัญหาที่อาจเกิดขึ้นได้ โดยนำร่องในเขตพื้นที่จังหวัดท่องเที่ยวที่มีสถานบันเทิงเปิดให้บริการถึงเวลาดังกล่าว เช่น กรุงเทพมหานคร ชลบุรี ภูเก็ต และเชียงใหม่ ทั้งนี้ต้องมีการควบคุมดูแลในหลายด้าน เพื่อลดปัญหาที่อาจเกิดขึ้นได้ อาทิเช่น ปัญหาเสียงรบกวนจากสถานบันเทิงที่อาจส่งผลกระทบต่อประชาชนในบริเวณใกล้เคียง ปัญหาด้านสุขลักษณะและอนามัยสิ่งแวดล้อม เช่น การรักษาความสะอาดของสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ การระบายอากาศ และความปลอดภัยของอาคาร รวมถึงการควบคุมดูแลสถานที่จำหน่ายอาหารตามกฎหมาย ปัญหาโรคติดต่อทางระบบทางเดินหายใจ ผิวน้ำ ทางเดินอาหาร และปัญหาอื่น ๆ ที่อาจเกิดขึ้น เพื่อความปลอดภัยและสุขภาพของประชาชนที่ใช้บริการและสิ่งแวดล้อมใกล้เคียง นอกจากนี้ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะต้องมีมาตรการควบคุมดูแลอย่างเคร่งครัด เช่น การตรวจสอบ ควบคุมกำกับดูแล และออกคำสั่งทางปกครองเพื่อรักษาความสงบและป้องกันปัญหาที่อาจเกิดขึ้นได้ ในขณะเดียวกัน ผู้ประกอบกิจการก็มีบทบาทสำคัญในการปฏิบัติตามกฎหมายและข้อบัญญัติท้องถิ่นที่เกี่ยวข้อง เพื่อรับใบอนุญาตหรือการรับรองการแจ้ง และ

ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ การขยายเวลาเปิดสถานบันเทิงมีทั้งข้อดีและข้อเสีย ซึ่งควรพิจารณาในแง่กันข้อไปข้อมาอย่างถ่องแท้ เพื่อให้ผลกระทบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมลดลงอย่างมากที่สุด ดังนั้น การวางแผนและการดำเนินการต้องเป็นอย่างระมัดระวังและมีการประเมินผลอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้การขยายเวลาเปิดสถานบันเทิงสามารถนำเสนอประโยชน์สูงสุดและลดความเสี่ยงในการเกิดปัญหาที่อาจเกิดขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ (กรมอนามัย, กองกฎหมาย, 2567)

ในปัจจุบัน สถานบันเทิงยามค่ำคืนเปิดให้บริการอย่างแพร่หลายในทุกพื้นที่ของประเทศไทย โดยเฉพาะในเขตเมืองหลวงอย่างกรุงเทพมหานคร เช่น เอกมัย ที่เป็นจุดที่มีความนิยมในการเลือกสถานบันเทิง สถานบันเทิงเหล่านี้เป็นจุดประสงค์สำคัญที่ช่วยให้ผู้คนรวมตัวกัน เพื่อผ่อนคลายและระบายความตึงเครียดในช่วงเวลากลางคืน มีความนิยมมากในหมู่วัยรุ่น วัยทำงาน และวัยเรียนที่ชอบความบันเทิง เป็นสถานที่ที่ชาวต่างชาติที่มาเยือนไทยก็ไม่พลาดที่จะมาสัมผัสบรรยากาศที่น่าตื่นตาตื่นใจของสถานบันเทิงในประเทศ การกำหนดเขตท้องที่ (Zoning) ในกรุงเทพมหานครจึงเป็นเรื่องที่ควรพิจารณาอย่างละเอียด โดยการให้ความสำคัญกับการสร้างสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมสำหรับการอนุรักษ์วัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม พร้อมกับการสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจให้กับกลุ่มธุรกิจและสถานบันเทิงที่เป็นประโยชน์ต่อท้องถิ่น การใช้เทคโนโลยีและข้อมูลทางด้านการวางแผนเป็นสิ่งสำคัญเพื่อให้การกำหนดเขตท้องที่เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเป็นระบบ นอกจากนี้ การระบุเขตที่เหมาะสมสำหรับสถานบันเทิงยังต้องพิจารณาถึงปัจจัยทางสังคม ซึ่งอาจมีการมีส่วนร่วมจากสื่อออนไลน์และสื่อต่าง ๆ ที่เสนอแนะสถานบันเทิงที่น่าสนใจ และความต้องการของชุมชนในพื้นที่นั้น การให้ความสำคัญกับการตัดสินใจที่มีพื้นฐานข้อมูลและการประชาสัมพันธ์ที่ดีจะช่วยให้กระบวนการกำหนดเขตท้องที่เป็นไปอย่างเป็นระบบและเชื่อถือได้ในอนาคต (วรวัชรณ์ วิมลอุดมสิทธิ์, 2564)

ดังนั้น ผู้ศึกษาจึงสนใจศึกษาเรื่อง การกำหนดเขตท้องที่เพื่อการอนุญาตหรืออนุญาตให้ตั้งสถานบริการ (Zoning) ซึ่งข้อมูลการกระจายตัวของสถานบริการในกรุงเทพมหานคร เป็นข้อมูลที่สามารถแสดงให้เห็นการเปลี่ยนแปลงของสถานบริการในเขตกรุงเทพมหานคร ว่ามีการเพิ่มหรือลดลงอย่างไร ซึ่งข้อมูลการกระจายตัวของสถานบริการในกรุงเทพมหานคร นี้มีความสำคัญต่อการวางแผนบริหารการกำหนดเขตท้องที่เพื่อการอนุญาตหรืออนุญาตให้ตั้งสถานบริการ (Zoning) จึงเห็นสมควรศึกษาข้อมูลสถานบริการในกรุงเทพมหานคร เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานประกอบการกำหนดเขตท้องที่เพื่อการอนุญาตหรืออนุญาตให้ตั้งสถานบริการ (Zoning) กรุงเทพมหานคร

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการกำหนดเขตท้องที่เพื่อการอนุญาตหรืออนุญาตให้ตั้งสถานบริการ (Zoning) โดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย กรณีศึกษาเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร
2. เพื่อวิเคราะห์ทิศทางและแนวโน้มของการเปลี่ยนแปลงของสถานบริการในเขตกรุงเทพมหานคร
3. เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดเขตท้องที่เพื่อการอนุญาตหรืออนุญาตให้ตั้งสถานบริการ (Zoning) โดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย กรณีศึกษาเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร

ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษาเกี่ยวกับการอนุญาตหรืองดอนุญาตให้ตั้งสถานบริการ (Zoning) ในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร โดยมีขอบเขตของการศึกษาดังต่อไปนี้

ขอบเขตด้านระเบียบวิธีการศึกษา

การดำเนินการศึกษานี้ ผู้ศึกษาใช้เป็นการศึกษาเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยใช้การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-dept interview) จากกลุ่มเป้าหมายสำคัญ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครบถ้วน

ขอบเขตด้านเนื้อหา

การศึกษานี้มุ่งศึกษาวิเคราะห์ทิศทางการเปลี่ยนแปลงของสถานบริการ เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดเขตท้องที่เพื่อการอนุญาตหรืองดอนุญาตให้ตั้งสถานบริการ (Zoning) โดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย กรณีศึกษาเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร

ขอบเขตด้านพื้นที่และประชากรกลุ่มตัวอย่าง

1. พื้นที่ในการศึกษา คือ สถานบริการ (Zoning) เขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร
2. ผู้ประกอบการสถานบริการ (Zoning) เขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร จำนวน 5 แห่ง ดำรงตำแหน่งประธานกรรมการ 1 ท่าน กรรมการบริษัท 1 ท่าน และผู้จัดการร้าน 3 ท่าน

นิยามศัพท์เฉพาะ

เขตท้องที่ หมายถึง พื้นที่ภายในเขตการปกครองส่วนภูมิภาค ได้แก่ จังหวัด อำเภอ กิ่งอำเภอ ตำบล และหมู่บ้าน

การอนุญาตหรืองดอนุญาตให้ตั้งสถานบริการ (Zoning) หมายถึง เป็นพื้นที่อนุญาตให้ตั้งสถานบริการได้ตามกฎหมาย และเป็นพื้นที่ที่มีการเข้มงวด กวดขันในเรื่องของสถานบริการ ทั้งในเรื่องการกำหนดเวลาเปิด-ปิดตามที่กฎหมายกำหนดไว้

สถานบริการ หมายถึง สถานที่ที่สร้างขึ้นเพื่อให้บริการโดยหวังประโยชน์ในทางการค้า แบ่งสถานบริการเป็น 5 ประเภท

1. สถานเดินรา ร้าง หรือรองเง็ง เป็นปกติระบุประเภทที่มีและประเภทที่ไม่มีคูบริการ ตัวอย่างเช่น บาร์ร้าง เป็นต้น
2. สถานที่ที่มีการจำหน่ายสุรา น้ำชา หรือเครื่องดื่มอย่างอื่น จำหน่ายและบริการ โดยมีผู้บารอสำหรับปรนนิบัติลูกค้า ตัวอย่างเช่น โรงน้ำชา บาร์ เป็นต้น
3. สถานอาบน้ำ นวด หรืออบตัว ซึ่งมีผู้บริการให้แก่ลูกค้า ตัวอย่างเช่น อาบ อบ นวด เป็นต้น
4. สถานที่ที่มีอาหาร สุรา หรือเครื่องดื่มอย่างอื่นจำหน่ายหรือให้บริการ โดยมีรูปแบบอย่างหนึ่งอย่างใด
5. สถานที่ที่มีอาหาร สุรา หรือเครื่องดื่มอย่างอื่นจำหน่าย โดยจัดให้มีการแสดงดนตรีหรือการแสดงอื่นใดเพื่อการบันเทิง ซึ่งปิดทำการหลังเวลา 24.00 นาฬิกา

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. ทำให้ทราบการกำหนดเขตท้องที่เพื่อการอนุญาตหรืออนุญาตให้ตั้งสถานบริการ (Zoning) โดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย กรณีศึกษาเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร
2. ทำให้ทราบทิศทางและแนวโน้มของการเปลี่ยนแปลงของสถานบริการในเขตกรุงเทพมหานคร
3. ทำให้ทราบแนวทางในการกำหนดเขตท้องที่เพื่อการอนุญาตหรืออนุญาตให้ตั้งสถานบริการ (Zoning) โดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย กรณีศึกษาเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร

แนวคิด ทฤษฎี และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาเอกสารและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดเขตท้องที่เพื่อการอนุญาตหรืออนุญาตให้ตั้งสถานบริการ (Zoning) โดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย กรณีศึกษาเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร ผู้ศึกษาได้ศึกษาค้นคว้าเอกสาร รวบรวมข้อมูลต่าง ๆ โดยประกอบไปด้วยแนวคิด ทฤษฎี และงานวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องที่ใช้เป็นแนวทางในการศึกษาค้นคว้าและสร้างกรอบแนวคิดดังนี้

1. พระราชบัญญัติสถานบริการ พ.ศ. 2509
2. พระราชกฤษฎีกากำหนดเขตพื้นที่การอนุญาตให้ตั้งสถานบริการในท้องที่กรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2545
3. แผนพัฒนาเศรษฐกิจแห่งชาติ (ฉบับล่าสุด)
4. หลักความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดีของประชาชน
5. แนวคิดเกี่ยวกับการจัดระเบียบทางสังคม
6. แนวคิดการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี
7. แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับนโยบายสาธารณะ
8. ข้อมูลสถานบริการในเขตกรุงเทพมหานคร
9. งานวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

ระเบียบวิธีวิจัย

การศึกษานี้ใช้ระเบียบวิธีการศึกษาเชิงคุณภาพ ด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึก จากกลุ่มเป้าหมาย โดยผู้ศึกษาได้กำหนดวิธีการดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับขั้นตอนดังนี้

1. ประเภทของการศึกษา ใช้ระเบียบวิธีการศึกษาแบบเชิงคุณภาพ (Qualitative research) ด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึก (in-depth-interview)
2. แหล่งข้อมูล ผู้ศึกษาเลือกใช้การเก็บข้อมูลแบบปฐมภูมิ (Primary data) จากผู้ประกอบการสถานบริการ (Zoning) เขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร จำนวน 5 แห่ง
3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ใช้แบบสัมภาษณ์แบ่งเป็น 4 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป ส่วนที่ 2 การกำหนดเขตท้องที่เพื่อการอนุญาตหรืออนุญาตให้ตั้งสถานบริการ ส่วนที่ 3 ทิศทางหรือแนวโน้ม

ของการเปลี่ยนแปลงสถานบริการ ส่วนที่ 4 แนวทางในการกำหนดเขตท้องที่เพื่อการอนุญาตหรืองดอนุญาตให้ตั้งสถานบริการ

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล เก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ และแหล่งข้อมูลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าเอกสาร หนังสือ บทความ วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

ผลการวิจัย

1. การกำหนดเขตท้องที่เพื่อการอนุญาตหรืองดอนุญาตให้ตั้งสถานบริการ (Zoning)

1.1 การปฏิบัติตามกฎหมาย เป็นสิ่งสำคัญในการพัฒนาธุรกิจในพื้นที่ เช่น ช่วยแยกประเภทธุรกิจและกลุ่มลูกค้าอย่างชัดเจน เพิ่มความน่าเชื่อถือในตลาดและสร้างความสุขให้กับชุมชน เพราะสถานบันเทิงบางแห่งอาจถูกจำกัดโดยกฎหมายในบางพื้นที่ เช่น บางพื้นที่อาจไม่อนุญาตให้มีสถานบันเทิง บางประเภทของสถานบันเทิงมี ข้อจำกัดในเขต (Zoning) ก็อาจมีประโยชน์โดยช่วยสร้างความมั่นใจและไม่ก่อให้เกิดความเดือดร้อนรำคาญในชุมชนรอบๆ ธุรกิจด้วย

1.2 การร่วมมือกับเทศบาลหรือหน่วยงานท้องถิ่น ตลอดจนผู้นำชุมชน ในการกำหนดเขต (Zoning) อาจช่วยสร้างความเข้าใจและการยอมรับในการปฏิบัติตามกฎหมาย ซึ่งเป็นการดำเนินธุรกิจที่สอดคล้องกับนโยบายของพื้นที่นั้น ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพและสามารถสร้างความสุขให้กับชุมชนรอบ ๆ ได้อย่างยั่งยืนและเป็นประโยชน์สูงสุดให้กับทุกคนในชุมชน

2. ทิศทางและแนวโน้มของการเปลี่ยนแปลงของสถานบริการในเขตกรุงเทพมหานคร

2.1 การปรับตัวเน้นประสบการณ์พิเศษและเทคโนโลยี เช่น ดนตรีสด และการสั่งอาหารออนไลน์ เน้นสุขภาพและความปลอดภัยโดยการเสนอเมนูอาหารที่เหมาะสมกับสุขภาพหรือการเพิ่มการรักษาความปลอดภัยในสถานที่ เช่น การเพิ่มระบบการควบคุมและป้องกันอาชญากรรม อุบัติเหตุสถานบันเทิงเผชิญกับการแข่งขันที่รุนแรง เจ้าของธุรกิจใส่ใจเรื่องเทรนด์และกลยุทธ์ดิจิทัล เพื่อดึงดูดลูกค้าและปรับรูปแบบธุรกิจให้ตรงกับความต้องการของลูกค้า บริหารจัดการและปฏิบัติตามกฎหมายเพิ่มความสำเร็จให้กับธุรกิจอีกด้วย ซึ่งต้องมีการปรับตัวให้เข้ากับสภาพเศรษฐกิจและกฎหมายใหม่ ๆ เพื่อให้สามารถทำงานอย่างมีประสิทธิภาพในอนาคต

2.2 ผู้ประกอบการเห็นด้วยกับการขยายเวลาเปิดปิดสถานบันเทิงเนื่องจากช่วยกระตุ้นเศรษฐกิจในช่วงเวลาค่ำคืน แม้จะมีความกังวลในเรื่องของปัญหาเสียงรบกวน อาชญากรรม และสุขภาพของพนักงาน แต่ยังเข้าใจถึงความจำเป็นในการควบคุม การใช้แพลตฟอร์มออนไลน์ในการโปรโมทและจองโต๊ะก็เป็นเทรนด์ที่พัฒนาขึ้นอย่างรวดเร็ว โดยผู้ประกอบการต้องปรับตัวตามเทคโนโลยีและสร้างกลยุทธ์ดิจิทัลเพื่อดำเนินธุรกิจอย่างมีประสิทธิภาพ สิ่งสำคัญที่ผู้ประกอบการควรรู้เพื่อประสบความสำเร็จในปัจจุบัน คือ การเข้าใจลูกค้าเป้าหมายอย่างแท้จริง

3. แนวทางการกำหนดเขตท้องที่เพื่อการอนุญาตหรืออนุญาตให้ตั้งสถานบริการ (Zoning) โดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย กรณีศึกษาเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร

3.1 การกำหนดเขตท้องที่สำหรับการตั้งสถานบริการเป็นเรื่องที่ซับซ้อนแต่สิ่งที่สำคัญ คือ การเน้นเรื่องหลักโดยการยกตัวอย่างเพื่อให้เข้าใจง่าย เช่น ในกรุงเทพมหานคร เน้นสถาบันบันเทิงเหมาะสำหรับครอบครัว และกำหนดเงื่อนไขการดำเนินธุรกิจเพื่อความเหมาะสมและปลอดภัย รวมถึงการสนับสนุนกิจกรรมสำหรับวัยรุ่น เพื่อสร้างพื้นที่ปลอดภัยและเหมาะสมในการใช้งาน

3.2 การจัดทำข้อกำหนดและเงื่อนไขที่เหมาะสม เพื่อสร้างรูปแบบที่มีประสิทธิภาพและสร้างรายได้ให้กับชุมชนในระยะยาว การมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกภาคส่วน เช่น ผู้ประกอบการ ประชาชน ชุมชน หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน ในกระบวนการกำหนดนโยบายและจัดการเขตพื้นที่

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการศึกษา

1. การเข้าใจและปฏิบัติตามกฎหมาย (Zoning) ควรเน้นการศึกษาและทราบข้อมูลเกี่ยวกับกฎหมาย (Zoning) อย่างละเอียดเพื่อให้เข้าใจถึงความสำคัญและประโยชน์ของการปฏิบัติตามกฎหมายในการกำหนดเขต (Zoning) ให้เห็นผลต่อธุรกิจได้อย่างชัดเจน

2. การปรับตัวตามแนวโน้มใหม่ เน้นการสร้างประสบการณ์ที่ไม่เหมือนใครและมีเอกลักษณ์ เช่น การใช้เทคโนโลยีในการพัฒนาประสบการณ์ลูกค้า และการให้ความสำคัญกับสุขภาพและความปลอดภัยของลูกค้า

3. การสร้างสถานที่ที่เหมาะสมและปลอดภัย ควรมองเห็นถึงความสำคัญของการสร้างสถานที่ที่เหมาะสมและปลอดภัยสำหรับลูกค้าและบุคคลในสถานที่ โดยการให้ความสำคัญกับเงื่อนไขการดำเนินธุรกิจเพื่อให้เหมาะสมและปลอดภัย

4. การมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ควรเคลื่อนไหวด้วยการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกภาคส่วน เพื่อให้เกิดนโยบายและการจัดการเขตพื้นที่ที่มีประสิทธิภาพและสร้างรายได้ให้กับชุมชนในระยะยาว

ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

1. ในการศึกษาครั้งต่อไป ควรพิจารณาการปรับปรุงและพัฒนากรอบแนวทางการกำหนดเขตท้องที่ให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงของสังคมและความต้องการของประชากรในปัจจุบัน โดยการพิจารณาปัจจัยเชิงสังคม สุขภาพ สิ่งแวดล้อม และเศรษฐกิจ เพื่อให้การกำหนดเขตท้องที่ที่สามารถตอบสนองต่อความต้องการและการใช้ประโยชน์ของประชากรได้อย่างเหมาะสม

2. ควรสนับสนุนการใช้ประโยชน์พื้นที่อย่างมีประสิทธิภาพโดยการสร้างสถานที่และบริการที่ตอบสนองต่อความต้องการของประชากรและสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับพื้นที่ เช่น การสร้างสวนสาธารณะ พื้นที่สำหรับกีฬา และสถานที่ต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม

3. ควรสร้างมาตรการและแนวทางในการประสานงานระหว่างหน่วยงานทุกส่วน เพื่อให้การกำหนดเขตท้องที่มีความสอดคล้องกับนโยบายและแผนพัฒนาที่เกี่ยวข้อง และให้การสนับสนุนทั้งด้านนโยบายการบริหารจัดการ และการดำเนินงานต่าง ๆ เพื่อให้เกิดผลลัพธ์ที่เป็นประโยชน์แก่สังคมและสิ่งแวดล้อมทั้งในระยะสั้นและระยะยาว

เอกสารอ้างอิง

- กรมอนามัย, กองกฎหมาย. (2567). แนวทางการปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุขในการควบคุมดูแลกิจการสถานบันเทิง เพื่อรองรับการท่องเที่ยวและกระตุ้นเศรษฐกิจของประเทศตามนโยบายของรัฐบาล. <https://laws.anamai.moph.go.th/news-anamai/215741>
- กรุงเทพธุรกิจ. (2567). นิต้าโพล เผยคนส่วนใหญ่ ไม่เชื่อมั่นนโยบาย ปิดผับตี 4 ช่วยสร้างรายได้ท่องเที่ยว. <https://www.bangkokbiznews.com/politics/1094955>
- _____. (2567). เปิดสถิติ 10 อันดับ ‘ต่างชาติเที่ยวไทย’ สูงสุดปี 2566. <https://www.bangkokbiznews.com/business/business/1107195>
- คณะกรรมการการวิสามัญพิจารณาศึกษาการเปิดสถานบันเทิงครบวงจร. (2567). รายงานผลการพิจารณาการศึกษาเรื่อง ศึกษาการเปิดสถานบันเทิงครบวงจร (ENTERTAINMENT COMPLEX) เพื่อแก้ปัญหาการพนันผิดกฎหมายและเพื่อประโยชน์ด้านเศรษฐกิจของประเทศ. สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร.
- จรรยา แดนนาเลิศ. (2562). คุณภาพชีวิตของประชาชนที่มีผลจากการจัดระเบียบสถานบันเทิง ในเขตตำบลบ้านดู่ อำเภอเมืองเชียงราย จังหวัดเชียงราย. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยรังสิต.
- ณรงค์ พลธิราช. (2563). การกระจายตัวของร้านจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์รอบสถานศึกษาในจังหวัดชลบุรี. *Journal of Science and Technology Mahasarakham University*, 39(1), 90–102.
- ธิดา หาวารี. (2563). การปรับตัวเพื่อความอยู่รอดในภาวะวิกฤตโควิด-19 ของโรงแรมที่มีการบริหารแบบอิสระขนาดเล็กและขนาดกลางในเขตพัทยาเหนือ. วิทยานิพนธ์เคหพัฒนศาสตรมหาบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นฤสรณ์ จินวรรณ และพิษณุ อภิสมมาตรโยธิน. (2565). พฤติกรรมการเที่ยวสถานบันเทิงตอนกลางคืนของนิสิตปริญญาตรีมหาวิทยาลัยแห่งหนึ่งใน จังหวัดพิษณุโลก. *วารสารการจัดการและพัฒนาท้องถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม*, 2(2), 1–13.
- วรวรรณ วิมลอุดมสิทธิ์. (2563). ปัจจัยด้านจิตวิทยาที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกใช้บริการสถานบันเทิงย่านอ้อมน้อย ของผู้ใช้บริการสถานบันเทิง ในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.

สำนักทะเบียนกลาง. (2567). จำนวนประชากรของกรุงเทพมหานคร.

<https://www.dopa.go.th/news/cate1/view8263>

สุกัสนรา ไมทอง และเฉลิมพร เย็นเยือก. (2563). การนำนโยบายสาธารณะไปสู่การปฏิบัติ: กรณีศึกษา การจัดระเบียบสถานบริการ ในอำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี. วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยการจัดการและเทคโนโลยีอีสเทิร์น, 18(), 639–647.